SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 9. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 15, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 15-го СІЧНЯ 1992 Ч. 9. РІК XCIX.

В УКРАЇНІ

(З повідомлень УНІАР)

Київ. — Тут в суботу, 11-го січня, закінчилися переговори між делегаціями Російської федерації та України з приводу реформування збройних сил колишнього СССР. Сторони підтвердили готовість ратифікувати договір про скорочення стратегічних наступальних озброєнь і звичайних озброєнь. Відповідно до угод між країнами-учасницями Співдружности Незалежних Держав, сторони домовилися узгоджено вирішувати всі питання соціального захисту військовослужбовців, що пов'язані з реорганізацією збройних сил. Попри запальні суперечки щодо Чорноморської фльоти в пресі Росії та України, зустріч у Києві відбулася в атмосфері конструктивного підходу і компромісів. Наступна зустріч відбудеться за тиждень.

Луцьк, 10-го січня. — На теренах Волині створена і діє національно-соціялістична організація, основні гасла якої: „Україна — для українців", „Наведемо порядок за будь-яку ціну, навіть якщо для цього треба застосувати грубу фізичну силу". Хто керівник цієї організації — члени її тримають у таємниці. Організація складається у переважній більшості з представників колишньої „Варти Руху". Як відомо, на Львівщині „Вартою Руху" керує Юрій Криворучко, а хто на Волині — невідомо. Представники цієї організації вважають, що тільки вони є єдиною силою, яка може устабілізувати ситуацію в Україні. До організації входять також члени Рунвіри, які вітаються один з одним за арійським звичаєм: піднося́чи праву долоню назустріч людині, яку вітають. Члени націонал-соціялістичної організації підкреслюють, що вони не є спадкоємцями національ - соціялістичної партії Німеччини.

Ялта, 10-го січня. — Із заявою до Президента України Леоніда Кравчука, до командуючого Чорноморською фльотою Ігоря Касатонова, до міністра оборони Костянтина Морозова, до голови Української Національної Асамблеї (УНА) Юрія Шухевича звернулася кримська організація УНА. Піддавши критиці політику Президента України з приводу входження України до СНД, автори звернення пишуть: „Добровільна відмова від ядерної зброї доказує слабкість нинішнього керівництва України. Якщо Л. Кравчук з ,червоним' парляментом віддадуть Чорноморську фльоту добровільно, то ми, українські націоналісти, коли прийдемо до влади повернемо її силою". Заяву підписав Леонід Волошин.

Київ, 10-11-го січня. — Сюди прибув колишній державний секретар і дорадник президента ЗСА з питань національної безпеки Генрі Кіссінджер. Він зустрівся з президентом України Леонідом Кравчуком, міністром закордонних справ Анатолієм Зленком, міністром оборони Костянтином Морозовим, політичними та громадськими діячами України і відвідав Київський Університет. Г. Кіссінджер привітав народ України зі здобуттям незалежности і висловив надію на тісне співробітництво між Україною та іншими країнами світу й також державами Співдружности на основі взаємної вигоди.

Харків, 10-го січня. — Після введення українських купонів багаторазового вжитку на полицях крамниць з'явилися товари, причому деякі з них дешевші, ніж були раніше. У меблевих крамницях можна купити теплі ковдри за 120 карбованців і стільки ж купонів. Однак, продавці скаржаться, що не вистачає дрібних купонів на здачу. Вони не отримали у банку одноварбованцеві купони. Не вистачає також купонів по 3 і 5 карбованців. У багатьох крамницях здачу замість купона в 1 крб. дають чвертю хліба, який цілий коштує 4 карбованці. На базарі карбованці без купонів ще йдуть, але ціни дуже високі. Натомість в купонах усе купується в 3-4 рази дешевше. Так само і при обміні гро-

(Закінчення на стор. 3)

П'ять письменників діяспори стали членами СПУ

Київ. — Як повідомляє київська „Літературна Україна", на засіданні Президії Ради Спілки Письменників України 21-го листопада 1991 року вперше вибрано членами СПУ п'ять письменників діяспори: Василя Барку (ЗСА), Віру Вовк (Бразилія), Святослава Гординського (ЗСА), Олега Зуєвського (Канада) і Богдана Рубчака (ЗСА).

З цієї нагоди Президія СПУ видала звернення до українських закордонних письменників, що таке „організаційно започатковане сьогодні об'єднання українських письменників світу сприятиме дальшій розбудові національної культури в часи політичного і духовного відродження нашого народу" і що така практика приймання до СПУ передбачається і в майбутньому.

На цьому засіданні Ради СПУ, яке вів письменник В. Дрозд, виступала низка письменників, між ними Ліна Костенко.

ТОВАРИСТВО ДОПОМОГИ УКРАЇНІ В ГАРТФОРДІ

Гартфорд, Конн. — Товариство Допомоги Україні запрошує всіх членів, жертводавців, прихильників і жителів громад Гартфорду і околиць на Загальні збори, які відбудуться в неділю, 2-го лютого о год. 3-ій по полудні, в шкільній залі при церкві св. Михаїла, 125 Ветерсфілд аве. На головного промовця плянується запросити одного з діячів Руху в Україні або члена Уряду України.

Помер інж. Лев Биковський

Денвер, Кольо. (ПС УІТ) — У суботу, 11-го січня, тут помер видатний український науковець, організатор нашого наукового життя, автор наукових праць, спогадів, статтей і бібліографічних довідників проф. інж. Лев Биковський, доживши до патріярхального віку (1895-1992).

Після занепаду короткої державности в добі Визвольних Змагань проф. Л. Биковський разом з державними чинниками УНР залишив Україну і подався на еміграцію. Завідував у Варшаві публічною бібліотекою. Після Другої світової війни переселився до Америки. Був дійсним членом УВАН і членом-основником Українського Історичного Товариства.

Похований у Денвері 14-го січня 1992 року.

Швайцарський щоденник пише про Україну

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Видатний швайцарський щоденник „Ст. Галлєнер Таґблятт", зацікавлений подіями в Україні, помістив у відділі культури довшу статтю відомої перекладачки на німецьку мову та літературознавця д-р Анни-Галі Горбач під заголовком: „Довга боротьба за незалежну Україну".

В статті авторка інформує швайцарських читачів про передову ролю, яку вже від XIX століття грали в Україні письменники та поети, починаючи від Кирило-Методіївського Братства. Нав'язуючи до історії українського народу, авторка подає причини чому саме національне відродження в Україні йшло в першу чергу літературним шляхом. Вона вказує на страшні наслідки чорнобильської катастрофи та її відгук в пресі і літературі, а з тим у свідомості населення і боротьбі проти екологічних лих.

Далі д-р А.Г. Горбач інформує про важливу ролю, що її відіграють у політичному житті сьогоднішньої України, письменники і журналісти, які були основниками Руху. Не менший вклад зробили вони у новий розцвіт релігійного життя Української Католицької і Української Автокефальної Православної Церков.

Сьогодні, закінчує свою інформативну статтю д-р А.Г. Горбач, українські письменники і літератори є передовими політиками, членами Верховної Ради, членами важливих комісій і відіграють поважну ролю у встановленні програми для всіх меншостей, що проживають тепер в Україні наслідком довголітньої політики комуністичного режиму.

Лібія дає працю совєтським ядерникам

Москва. — Лібія запропонувала працю двом московським фізикам-ядерникам з Інституту атомової енергії імені Курчатова. Кожному з них було обіцяно платню 2,000 дол. на місяць. Обидва відмовилися, однак, як заявив заступник директора інституту Вячеслав Розанов, ніхто не може дати гарантії, що вони не приймуть наступного, більш вигідного контракту.

Розанов повідомив, що лібійці вже двічі намагалися схилити його підлеглих до співробітництва. Це відбувалося під час наукових конференцій в питаннях атомової енергетики, які проходили в Москві. В обох випадках лібійці стверджували, що цікавляться знаннями і досвідом совєтських спеціялістів у ділянці ядерних енергетичних реакторів, проте є очевидно, що ці знання і досвід можуть бути використані також і для створення ядерної зброї.

Повідомлення про лібійські наміри оприлюднено невдовзі після того, як західня преса попереджувала, що ряд країн доконечно почне полювати за совєтськими вченими, які схочуть змінити своє сьогоднішнє злиденне існування на забезпечене життя за кордоном.

Розанов не приховує, що багато відповідальних працівників з інституту мріють виїхати на працю в інші держави і кожна пропозиція є для них великою спокусою.

Представник державного атомового нагляду Юрій Рогожін розповів, що йому відомі два випадки, коли одному з його колег пропонували місячну платню в сумі 5,000 дол. Рогожін сказав, що в Москві працює не менше 5,000 фізиків-ядерників, „які при потребі легко могли б збудувати атомову бомбу".

Популярність Дж. Буша продовжує падати

Ню Йорк. — Лише 46 відсотків американців схвалюють політику президента Джорджа Буша. Такий результат дало опитування Інституту Геллопа, проведене газетою „Ю-Ес-Ей Тудей" і телевізійною компанією Сі-Ен-Ен. Кореспондент газети нагадує, що вершина популярности Президента припала на дні після закінчення війни в районі Перської затоки. Тоді політику Буша схвалювали 89 відсотків американців. Нинішній відсоток популярности Буша — найнижчий за час його президентства.

Згідно з даними Інституту Геллопа, лише 49 відсотків американців вважають, що Буш заслуговує переобрання на другу каденцію. У листопаді цієї думки дотримувалися 56 відсотків. Однак не зважаючи на зниження популярности Президента, 87 відсотків зареєстрованих республіканців мають намір підтримати його у виборах, а 64 відсотків всіх виборців — незалежно від партійної приналежности — впевнені, що Буша виберуть на другу каденцію.

Спад популярности Президента пов'язують головним чином зі станом економіки. В країні розгортаються дебати відносно закордонної поїздки Буша, що закінчилася минулого тижня. Сам Президент і члени його кабінету вважають поїздку успішною. „Поїздка забезпечила економічну безпеку", — сказав секретар Департаменту торгівлі Роберт Носбейкер. Протилежну точку зору висловив голова Фінансової комісії Сенату демократ Ллойд Бентсен: „Я настроєний скептично. Це була не стільки економічна поїздка, скільки політична, зв'язана з виборчою кампанією", — сказав він у недільному виступі на телевізії.

Л. Бентсен повідомив, що як тільки Конгрес повернеться 22-го січня з вакацій, комісія, яку він очолює, зразу ж приступить до обговорення американсько-японської торгівлі.

УКРАЇНА СТАРАЄТЬСЯ РОЗВ'ЯЗАТИ КОНФЛІКТ З РОСІЄЮ

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Як інформує кореспондент „Ню Йорк Таймсу" Джеймс Кларіті з Києва, у понеділок, 13-го січня, президент України Леонід Кравчук заявив, що його Уряд є в процесі розв'язання непорозуміння на політичному і військовому тлі із Росією. Він також поінформував, що він саме замінює частину членів кабінету Міністрів з давніших часів молодими людьми, які хочуть ввести якнайскорше зміни в економіці. Щоб цей процес приспішити Л. Кравчук повідомив, що в найближчому часі покличе дорадчу групу експертів зі Заходу на два роки, щоб допомогли в ділянках банкової, фінансовій та в адміністрації державою.

Л. Кравчук заповів, що в біжучому тижні відбудеться нарада поміж представниками України і Росії у справі Чорноморської фльоти. На його думку Борис Єльцин зробив помилку, коли заявив, що Чорноморська фльота „була, є і буде завжди російською".

Інформації Л. Кравчука в цьому інтерв'ю вказують на те, що він уважно слідкує за критикою своїх співробітників чи інших політиків України, — пише американський кореспондент. Незалежно від того, його критики, з навіть вороги, признають, що під теперішню пору Л. Кравчук — це найкращий вибір на президента. Вячеслав Чорновіл, який кандидував проти Кравчука, сказав в інтерв'ю у суботу, 11-го січня, що „ми знаємо, що Кравчук був раніше, отже ми уважно слідкуємо за його потягненнями. Коли він робить фальшивий крок ми вимагаємо від нього зміни. Але як конструктивна політична опозиція, ми його тепер підтримуємо". Володимир Гриньов, хоча має застереження до потягнень Кравчука, стверджує також, що „Кравчук є знаменитий у складних ситуаціях. Він вихований у комуністичній системі, отже ми знаємо, що він буде робити". Американський журналіст подає також дотеп, який кружляє про Кравчука, що коли йому в часі дощу подали парасолю, він подякував, кажучи, що вміє „ходити поміж дощем".

У своєму інтерв'ю, про яке пише Дж. Кларіті, Кравчук заявив, що Україна буде протестувати, коли Росія буде представляти Співдружність як федерацію, в якій Росія грає найважливішу ролю. На його думку треба вести таку політику, щоб надто не сваритися з Росією, бо це сусід, від якого Україна мусить купувати пальне і дерево. Для поправи економіки країни, Кравчук поінформував, що покликав на свого головного дорадника Олександра Савченка, якому 33 роки і який останньо вивчав в Гарварді економічні проблеми. Також Л. Кравчук сказав, що деякі з його дорадників будуть американці, хоча не назвав їхніх імен.

Газета „Ню Йорк Таймс" подає також свою читачам, що тепер буде вживати назву „Львів" згідно з українським законом, а не „Львов", бо це по-російськи.

У СВІТІ

ЧЕХО-СЛОВАЦЬКО-СОВЄТСЬКИЙ договір, парафований у жовтні 1991 року, не буде автоматично перенесено на Російську федерацію. Про це заявив міністер закордонних справ Чехо-Словаччини Їжі Дінстбір. Він сказав, що останній договір з колишнім Совєтським Союзом готувався для того, щоб „підвести риску під минулим і подолати доктрину Брежнєва, яка служила підставою для окупації Чехо-Словаччини".

З ПОЛЬЩІ ДО ЛИТВИ прибула група експертів, щоб разом з литовськими спеціялістами в ділянці освіти і культури виробити спільну програму співробітництва. Зокрема вона передбачатиме створення шкіл для національних меншин і викладання в литовських вищих навчальних закладах історії та літератури Польщі.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Ізраїля Дейвид Леві оголосив, що наприкінці січня він відвідає Китай. Це перший крок до відновлення дипломатичних стосунків між двома державами. Лише після того, як це відновлення зреалізується, Єрусалим підтримає намагання Пекіну стати учасником мирних переговорів у справі Близького Сходу.

СИРІЯ ХОЧЕ КУПИТИ в Росії воєнні винищувачі, бомбардувальники і ракети середнього засягу кляси „земля-повітря" на загальну суму 2 біл. дол. Переговори вже розпочалися, їх вислід буде залежати від того, чи погодяться сирійці розрахуватися готівкою в твердій валюті.

В СЕРЕДУ, 8-ГО СІЧНЯ, відбулися збори виконавчого комітету одеської організації Спілки Офіцерів України. Прийнято звернення до президента Леоніда Кравчука і міністра оборони республіки Костянтина Морозова, в якому офіцери засвідчили свою підтримку створенню національних збройних сил в Україні. Члени одеського відділу Спілки Офіцерів України вважають за необхідне прискорити прийняття воєнної присяги у військових частинах, воєнних навчальних закладах і на Чорноморській фльоті. В неділю, 12-го січня, в воєнному гарнізоні Одеси відбудеться мітинг на тему „Незалежній Україні — власну армію і фльоту".

ПІВНІЧНОКОРЕЙСЬКА комуністична газета „Нодон Сінмун" обурилася з приводу заяви президента Джорджа Буша, що З'єднані Стейти залишаться вірними своїм зобов'язанням щодо забезпечення обороноздатности Південної Кореї. Газета, не рахуючись з реальним станом речей, пише, що ЗСА „підтримують Південну Корею в її намаганнях проковтнути Північну Корею".

ЗАКІНЧЕНО РОЗСЛІДУВАННЯ в справі щорічного передання керівниками Чехо-Словаччини півмільйона долярів Москві на спеціяльний рахунок, призначений для фінансової діяльности комуністичних партій у світі. Про це заявив газеті „Руде Право" член генеральної прокуратури ЧСФР Владмір Неганіцький. Він також сказав, що в половині січня буде порушено кримінальну справу проти колишнього секретаря ЦК КПЧ Василя Біляка.

В АМЕРИЦІ

МИНУЛОГО ТИЖНЯ Департамент праці подав звідомлення про те, що кількість безробітних в країні в грудні дійшла до 7.1 відсотка. Найбільше до цього зросту причинилися звільнення викликані втратами місць праці через економічну кризу в країні, а кількість тих, які були звільнені з праці, не зважаючи на їхній довголітній стаж, збільшилася до 289,000 або 8.9 міл. осіб. Не зважаючи на ці негативні підрахунки, які до речі є найвищими за останніх п'ять з половиною років, аналітики твердять, що це не є покажчиком якогось нового занепаду, але радше віддзеркалює дальший брак економічного зросту. Ніл Сосс, головний економіст Першої бостонської корпорації, заявив, що „це вказує тільки на дальший економічний застій та брак будь-якого поліпшення".

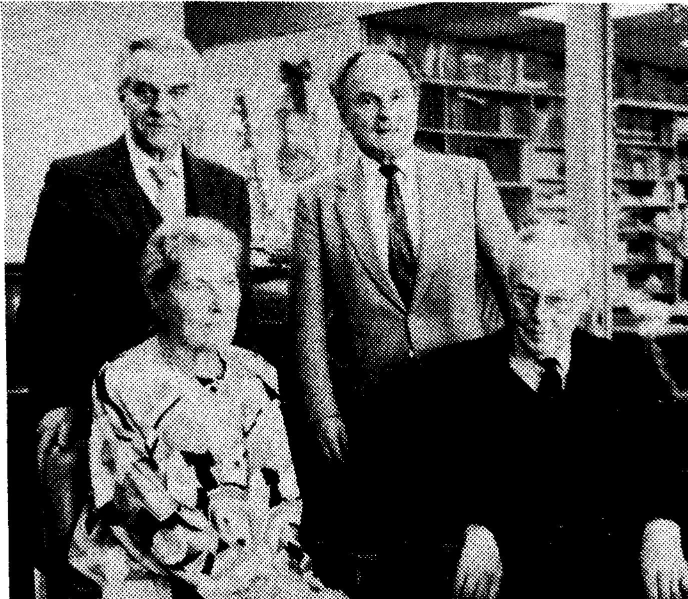
ГУБЕРНАТОР ВІРДЖІНІЇ Даґлас Вайдлер, єдиний мурин-номінат на кандидата Демократичної партії у президентських виборах 1992 року, минулої середи офіційно повідомив засоби масової інформації, що відтягає свою кандидатуру. Він заявив, що для цього було кілька причин: найперше брак потрібних фондів, недостача кваліфікованих співробітників, а найважливіше це брак голосів, які підтримали б його кандидатуру. З цього приводу виник цілий ряд політичних спекуляцій, але спостерігачі твердять, що, будучи успішним політиком впродовж минулих 20 років, губернатор Д. Вайдлер правильно відчув політичну ситуацію і тому зробив таке рішення.

ЗНИЖЕННЯ ПОЗИЧКОВИХ відсотків є дуже корисним для домовласників і інших позичальників, але для банків і ощадничо-позичкових інституцій це починає бути маревом, а то й небезпекою коли думати про майбутність. Впродовж дуже короткого часу велика кількість домовласників, користуючись федеральним обниженням позичкових відсотків, кинулася перефінансовувати свої мортгеджі, що дало значні зиски банкам. Одначе аналітики твердять, що на дальшу мету це може відбитися дуже негативно на вище згаданих інституціях, бо зобов'язавши себе на довголітні позички на дуже низьких відсотках, може викликати спустошення для багатьох з них, якщо інфляція підвищиться в наступних кількох роках.

„Українському Харкові треба допомогти!"

Джерзі Сіті, Н.Дж (О. Кузьмович) — Про потребу допомогти українцям у Харкові до культурного розвитку, у змінених тепер обставинах, наш щоденник вже писав, як теж про створення окремого комітету в тій цілі. Тому відвідини членів того комітету в особах проф. Юрія Шевельова, Оксани Соловій, Євгена Федоренка і Маріяна Коця — ентузіястів допомоги зовсім нас не дивують і ми слухаємо зі зацікавленням про життя у теперішньому Харкові.

Проф. Ю. Шевельов, речник цієї групи та найбільший її ентузіяст, відразу зазначує, що вони не хочуть в ніякому випадку конкурувати із іншими центральними допомоговими інституціями, але надіються, що знайдуться люди доброї волі, які зрозуміють якою важливою є тепер підтримка і розвиток українства в тому місті. Проф. Ю. Шевельов вже двічі відвідував тепер Харків ,як побував там також М. Коць, і вони розповідають про великі браки там на кожному відтинку культурного життя.

„Друзі Харкова" в редакції „Свободи" (зліва сидять): О. Соловій, проф. Ю. Шевельов, стоять: М. Коць, Є. Федоренко

Ось, наприклад, єдиний досі місячник „Березіль" не має тепер ані паперу, ані технічних апаратів, хоч це єдиний український журнал на Лівобережжі. Завдяки допомозі М. Коця у редакції є тепер копіювальна машина, а тепер передали фотографічний апарат. М. Коць розповідає нам, що члени редакції заплатили кусок земелі, яким будуть управляти і просили переслати їм на нього 170 пачок різного насіння, щоб мати городину для себе, бо виглядає, що не можливо буде дістати повну платню в редакції, а треба буде гроші використати на видання журналу. Тому редактори просять ще і про якесь авто, яким могли б їздити обробляти цю землю. М. Коць відразу каже, що таке авто їм вистарається, щоб „Березіль" міг виходити і далі. Розповідаючи про своїх нових знайомих у Харкові, він називає їх „героями, що стануть проти партократів".

Наші гості вияснюють нам також, що в ЗСА т.зв. „братнім" містом Харкова шей: якщо карбованець змі-

(Закінчення на стор. 3)

КАРНАВАЛОВА ЗАБАВА В С. БАВНД БРУКУ

С. Бавнд Брук, Н.Дж. — Відділ Центрального Ню Джерзі Народного Фонду Допомоги Україні, Фонду Руху та Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля влаштовують тут карнавалову забаву, яка відбудеться в суботу, 1-го лютого в Центрі Української Культури. Початок забави о год. 6-ій вечора. Гратиме оркестра „Хлопці зі Львова". Вечеря з обслугою. Весь дохід призначений на допомогу Україні. Квитки — 30 дол., студенти — 20 дол. слід замовляти з передплатою в кредитівці св. Андрія (908) 469-9085, у інж. Дем'яна Гечі (908) 755-8156 або у о. Івана Лишика (908) 356-5706.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda" 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Дорожнеча в Москві і відгук у Києві та Мінську

Конфлікт між Міхаїлом Ґорбачовим і Борісом Єльциним постав на тлі критики Єльцина на адресу Ґорбачова за це що той надто повільно здійснює заповіджені реформи вічно повторюваної перебудови. За цю критику Ґорбачов викинув був Єльцина з Поліґбюра. І коли Єльцина вибрали на президента Російської Федерації — він домагався резиґнації Ґорбачова, як нездатного розв'язувати економічні й політичні проблеми. Єльцин казав правду, бо прикметною рисою вдачі і правління Ґорбачова було вагання, зволікання, вічні зикзаки, компроміси і півзасоби. Воно й довело до провалу М. Ґорбачова. Коли ж його місце зайняв Єльцин — він зразу заповів, що від 2-го січня 1992 року розпічнеться процес переходу на економічну систему вільного ринку. Тим першим кроком стало скасування існуючих твердих цін на харчі. Розрахунок такий, що коли ціни підскочать, то село побачить, що може з зиском продати сільсько-господарські продукти і заповняться крамниці з харчами.

Обрахунок був правильний, однак великим „але" стали широко розхилені ножиці між цінами, які підскочили кількакратно, та давніми заробітками й вартістю карбованця. Єльцин перестерігав, щоб не попадати в паніку, бо такий важкий хаотичний стан — переходовий, він минеться, але й він невідхильний, бо з упадком комуністичної партійної диктатури оздоровлення економіки можливе тільки через перехід на вільний ринок з приватною ініціятивою і суперництвом.

На нарадах членів бльоку Співдружности Незалежних Держав у Москві і Мінську, в грудні минулого року представник України вказував, що Україна не приготована на скасування твердих цін уже 2-го січня 1992 року і, що в Україні це станеться 15-го січня. Єльцин не захотів відкладати заповідженого терміну і настала ситуація, що у Москві ціни кількакратно зросли, а в Києві залишилися куди нижчі. Це погрожувало масовим викупом харчів північними сусідами і тому український Уряд був присилуваний без ніякого попередження, негайно, також проголосити кінець твердих цін. Те саме зроблено на Білорусі й Молдові.

Із телевізійних екранів у Америці можна було почути, що крик про голод у Москві не оправданий, бо тамошні люди, налякані заповідженою реформою, кинулися купувати харчі на „запас" і накопичили їх удома. Потерпіли ті, які цього не зробили. Відтіль ремствування і загроза голодових демонстрацій. Єльцин забезпечився перед ними, піднісши винагороду воякам та заборонивши підносити ціну на хліб. Все одно запанував хаос. В Україні нікопи не було такого, щоб люди боялися голоду і накопичували вдома харчі „на запас". Але несподівана кількакратна звишка цін занархізувала також харчовий ринок. У минулу суботу 4-го січня радіовисильня „Ню Йорк Таймсу" повідомляла, що в одному зоологічному саду (не подано міста) в Україні покрали кріликів. Сказано те з коментарем, що м'ясо кріликів смачне...

До прерізних великих турбот дійшла проблема економічної кризи. Вона була неминуча й неминучим був теперішній стан, спричинений реформою у Російській Федерації. Деякі наші загорільці-патріоти, які невдоволені з приналежности України до бльоку Співдружности, забувають, що економіка має свої закони, які не рахуються з критеріями ідеології. Україна має природне релятивне забезпечення з півдня від Чорного моря. Зрештою — кордони України відкриті, нема гір і глибоких рік, ані тим паче штучного китайського муру, який відмежовував би Україну від Росії. Поки існує в Україні той сам карбованець, економіка України й Росії мусить зазублюватися. З уведенням в Україні окремої валюти та з настанням власної армії й апарату митної сторожі — можна буде вести самостійну економічну політику на базі зрівноваженого державного й торговельного бюджету й міждержавних торговельних договорів. До того часу мусять бути неполадки.

Ремствування на Уряд і виголошування патріотичних нарад ні трішки не поможуть, а ще ускладнять, погіршуючи атмосферу.

Коли президент Джордж Буш заявив, що Україна, поруч із п'ятьма іншими колишніми членськими республіками СССР, буде допущена до Міжнародного монетарного фонду, то цим потвердив, що Уряд України веде добру політику. Перестаньмо поводитися як нерозумні недолітки.

Микола Бараболяк

ПІСЛЯ ПОЛІТИЧНОГО РОМАНТИЗМУ — ПОЛІТИЧНИЙ МІСТИЦИЗМ?

II.

А тепер повернімо до аналізи Бердникової духовости авторства проф. Федорики на сторінках „Літературної України" Федорика немає нічого проти Бердника як мислителя-містика; на тому полі він його цінить. Федорика шукає джерел його вірувань як політичного діяча і спорить з ним у цій сфері. Федориковi разить перш усього духовний авторитаризм поучень Бердника. Він наводить цитати з його пророчих енунціяцій у стилі біблійного „во істину кажу вам" на підставі тексту з книги п. з. „Кажу вам".

Користуючись теж в аналізі духовости Бердника дослідами Ніни Мриц Федорика доходить до висновку, що містицизм Бердника має базу в індуському містицизмі, головно у вченні йоґи Шрі Ауробінді Гхоша та в монізмі. На потвердження того висновку Федорика цитує наприклад, такий пассус з книжки Бердника: „основи Ра-Йоґи гранично прості і прекрасні, вони в нічому не ґвалтують волі людини; ніяких химерних поз, ніякого знущання над природним Єством. Повна гармонія між Мікрокосмосом і Макрокосмосом. Я і Всесвіт Єдині".

Як упевняє Федорика, не менший вплив на філософію Бердника мали ідеї Тейяра де-Шардена. Це признав Бердник, коли сказав про нього: „Як не слухати Брата Ясночолого, Мудреця Космічного, Провісника Омеґи, Першого і Останнього". У статті Федорики довша аналіза філософії де-Шардена на основі його творів „Троянський кінь" і „Христоґенеза", та його ідеї „нової ери", яка має бути здійсненою „Новим Правлінням над світом". Згідно з тим вченням, — пише Федорика, — в цій філософії нема місця для первородного гріха, а з тим і для спасіння світу від гріху через смерть Христа на хресті. У цім модернім гностицизмі „Нової ери" Ісус Христос — це Богочоловік... Він стає якоюсь безособовою Силою, значителем процесу космічної еволюції". З таким вченням де-Шардена пов'язана теж роля Богородиці, яка в розумінні пророків „Нової ери", чи нового руху, є теж тільки якоюсь космічною постаттю. Якщо йдеться про Особу Ісуса Христа, то Федорика цитує теж статтю Бердника в „Нових Днях" за листопад 1989 р., де він вважає Ісуса Христа одним із „древніх мудреців", називаючи його „Вожакою". Бердник — на погляд Федорики безперечно пантеіст, для якого все що є — є Богом, а людина частකою того Бога, отже Бог теж.

Федорика так остаточно характеризує мислення Бердника: „Фантастика, як літературний твір, що своїм предметом має іманентну дійсність, якщо виведена талановито, може, з більшим чи меншим успіхом, розважати і бавити читача. Якщо ж фантастика зачинає оперувати у вимірах трансцедентальності, тобто, коли її предметом стає Бог, віра, релігія, теологія — тоді вона переступає межі пристойности, а найгірше ж, коли це подається необізнаному незор'єнтованому читачеві... Особливо в ситуації, де легко маніпулювати іраціональними, хворобливо розчуленими національними почуваннями, де ці останні 'освячуються' і стають ',,ерзац-релігією ' ".

Ніхто не сміє і не хоче — повторюю — применшувати постатті Олеся Бердника як письменника і мислителя. Йдеться тільки про те, про що пише Федорика: щоб читач, і згодом ширші кола громадськости України, відали, що коли Бердник взиває ім'я Божої Матері, чи Ісуса Христа, то для нього ці Особи Божі не є тими, якими їх уважає побожний нарід України. Це в розумінні Бердника так би мовити тільки відблиски Космічних Сил, того пантеїзтичного бога, частиною якого мав би бути, за віруванням Бердника, і я — і ви. А це йде таки задалеко, щоб не протестувати проти таких поглядів, і їх не викривати, якою вартісною не була б особа того письменника. Коли б Бердник утримував свої ідеї й вірування в параметрах ідей, то з ним можна б вести дискусії і до того обмежитись. Але, коли він свої ідеї політизує і хотів би здійснювати як політичний лідер (навіть президент України!), то в конфронтації з ним треба зняти рукавиці... Це і тому, конечно, що в атмосфері після — комуністичного духовго хаосу і збентеження, ідеї і погляди Бердника мають приклонників, які про те свідчать, хоч би його роля на відомій маніфестації під його впливом минулого року в Коломиї, та виступи в інших містах, головно у Галичині. Якщо йдеться про політичну сторінку його виступів, то можна сказати ще таке: визволюючись спроквола з-під впливів політичного романтизму, мали б мати до діла з новим феноменом політичного запаморочення — політичним містицизмом? А містицизм, як і романтизм — це заразливі хвороби, коли найдуть ширше відлуння у політиці! Політика категорія — реальна.

Леґенди про Христа К. Малицької появилися другим накладом

В відродженій українській державі відчувається великий духовий голод на мистецьке друковане слово, зокрема на твори, які появилися в вільному світі. Ця туга за творами українських письменників поза межами поневоленої батьківщини помітна теж серед молодого покоління — дітей та юнацтва зокрема в ділянці літератури з релігійною тематикою, яка була проскрибована антирелігійною політикою комуністичних чинників, що вважали її „отрутою народу".

Щоб бодай частинно заспокоїти цю шляхетну жадобу писань із релігійно-моральною тематикою „Українські Працівники Літератури для Дітей і Молоді ім. Л. Глібова" (раніше „Об'єднання Працівників для Дітей і Молоді" ОПЛДМ) впереддень першого Різдва на волі видало другим накладом збірку леґенд про Христа „Гарфа Леілі" авторства Константини Малицької (Віри Лебедової). Збірка прикрашена знаменитими дереворізами мистця Юрія Кульчицького.

Перше видання цієї збірки появилося в в-ві „Євшан-зілля" 1953 р. в Торонто, Канада. (В другому виданні 1991 р. в слові від упорядників помилково подано дату першого видання 1963 р.).

Друге видання вийшло за фінансовою дотацією мецената Марії Крижанівської з Рочестеру, Н. Й. тиражем 10 тисяч примірників, з чого 5 тисяч вислано на батьківщину через аґенство „Сейбре-Світло", решта призначена на діяспору, зокрема країни середньої та західньої Европи й південної Америки.

Константина Малицька (Віра Лебедова) (1872—1947) видатна письменниця, виховниця та громадська діячка. Була в проводі таких установ, як „Просвіта", „Рідна Школа" та жіночі організації. Брала участь у відродженні Української Державности 1918-их років. Писала статті на громадські теми, а дітворі дала численні оповідання, вірші, сценки великої виховної вартости. Перекладала теж кращі твори дитячої літератури з чужих мов. В 1906—1914 р. редаґувала журнал для дітей „Дзвінок". Писання її друкувалися в „Веселці".

Леґенди в збірці „Гарфа Леілі" здебільша базовані на філкльорних матеріялах народів Близького Сходу, хоч є й українського походження напр. „Трепета" (осика). Всіх леґенд у збірці є шість: „Горда пава", „Коза Гаїза", „Гарфа Леілі", „Утеча до Єгипту", „Трепета", „Бджола Мета".

Це окремі епізоди з життя Спасителя від дня Його народження до розп'яття. Авторка написала їх ясним, безпретенсійним стилем, дбайливою українською мовою. Вони сповнені наївної, але щирої й глибокої віри й любови до Божого Сина. Велику участь в описаних подіях приймають не тільки люди, але й уся Вселенна, як Божий твір — пташки, тварини, рослини, квіти, дерева, комахи та мертва природа — води, піски пустелі, гірські вертепи, скелі, буревії тощо.

Ці стилістично-мовні атрибути, просякнуті тонкощами душі авторки зворушують читача, будь він дитина, юнак, чи дорослий до тієї міри, що витискають сльози на очах.

Словесний матеріял доповнений візуальним. Численні дереворізи мистця Юрія Кульчицького — повносторінкові, чи заставки й кінцівки, свідчать, що ілюстратор вглибився в стиль

(Закінчення на стор. 3)

Олександер Серафин

ПЕРСПЕКТИВИ СПІВДРУЖНОСТИ НЕЗАЛЕЖНИХ ДЕРЖАВ

Ідею створення Співдружности Незалежних Держав (СНД) правдоподібно піддав Президент Леонід Кравчук у висліді попередніх розмов у Києві, на основі, що незалежність республік є чи не найкращим ефективним засобом стримання історичної колоніяльної політики колишньої Росії. І так, постали акти 8-го і 21-го грудня 1991 року, про що вже писалося досить широко.

За словами нашого президента Леоніда Кравчука: „Нове створення не є державою і не є наддержавою. Воно є Співдружністю Незалежних Держав. Держави об'єдналися, щоб у тих проблемах, які є спільними, творити разом і розв'язувати ті спільні проблеми, які ми не можемо сьогодні розв'язати".

На думку В. Чорновола: „Український Парлямент, ратифікуючи СНД, мав до вибору: Ґорбачова або цивілізовану форму розв'язання Союзу. Парлямент зробив добрий вибір... Для України цей договір дав можливість вийти з Союзу і злагіднив напруження між Україною і її східнім сусідом...".

М. Горинь сказав: „Беручи під увагу це, що Україна не має збройних сил, захисного агенства і митних кордонів, договір у Мінську був конечністю. Також потрібно було взяти під увагу пропоновані Парлямeнтом зміни... Україні потрібний цей договір у переходовому часі, в якому ми є". А Д. Павличко, між іншим додав: „Договір є переходовим кроком усунути Ґорбачова і створити суверенну Україну... Це є поміст через хаос. Хаос — це сили, які хочуть задушити українську незалежність..."

Тому треба було спільного договору, ціллю якого — створити структуру для уникнення катастрофи у процесі роботи кожної з республік — усамостійнитися. Дійсно, члени СНД мають дуже мало спільного, щоб їх будь-що єднало. Головною основою спільних проблем існують зруйновані господарства з поважним браком споживчих продуктів, старою, напівзруйнованою комунікаційною системою, дорогами, транспортацією й іншими підприємствами громадського користування, що утруднюють шлях до нормалізації.

Совєтська плянова система створила неймовірне економічне відношення між республіками. В цій системі тільки РРФСР могла бути майже самовистачальна. Вільна торгівля між членами СНД — конечна, беручи під увагу існуючі наслідки плянової економіки. Наприклад, виробництво машин чи моторів в одній з колишніх республік часто, на 90 відсотків, залежних від імпортованих частин з інших республік. Таких прикладів в Україні багато, а то й тисячі. Заки нові держави введуть у себе внутрішній економічний лад, вони примушені обмінюватися один з одним товарами і продуктами.

Російська Федеративна Республіка — не добрий партнер. Вона перебрала майже всі установи колишнього СССР, включно з банківництвом і фінансовими інституціями і тим самим контролює друк грошей і аванс кредиту. Україна й інші колишні республіки не мають ефективного контролю над монетарною політикою. Вони можуть визнавати таку ситуацію, або створити свою власну банкову систему і випустити свої власні гроші. Власне це останнє плянує Україна.

Наприклад, Російська Федерація зняла контроль цін на майже всі товари 2-го січня 1992 року без порозуміння з іншими членами СНД, в тому і Україною. Україна плянувала це зробити багато пізніше з піднесенням платень працівників, отримавши відповідний розподіл карбованців. Вона приспішила свій плян до 10-го січня, але була змушена умовами в сусідніх державах зробити це разом з ними, що викликало обурення громадян.

Хоча провідники колишніх совєтських республік будуть під впливом економічних чинників, на думку соціологів, — їхню поведінку продиктують теж інші можливості. Національні активісти вимагають, щоб президенти їхніх країн зосереджували увагу виключно на втримання національної незалежности і оборони від будь-яких загроз Москви. Події у колишньому Союзі, як також у інших частинах світу, ілюструють, до яких мір економічні інтереси і навіть саме буття є під впливом націоналізму. Конфлікти крайньонаціоналістичного характеру часто руйнували не одну економію.

Економічні міркування чимраз менше наставляють державу до співпраці тому, що цей інший партнер їх обманює. Економічне недо-

(Закінчення на стор. 3)

Катря Гуцал

Ласкаве небо...

Ласкаве небо у грудневий день
Всміхнулось ясно. Мільйон пісень...
В серцях симфонія билась в один такт:
Ми вільні, вільні! Це вже не жарт.

Нас мільйонів п'ятдесят і два
Розсипані геть — по усіх світах...
Та в один такт б'ють наші всі серця
Нас мільйонів п'ятдесят і два!

Ласкаве небо, всміхайся нам всім,
Що залишили праотчий наш дім.
Всміхайся до всіх — непокірних там,
Що вже здобули свій духовий храм.

Що вже проклали шлях на дальшу путь,
Де горді внуки й правнуки будуть:
Вільно словити — по усі часи...
Ласкаве небо, вже не погаси

Цієї волі, що кров'ю століть
Засвідчив брат наш, батько й прадід.
Впав нам з грудей, тяжкий болючий камінь,
Ми вільні вже! Навіки вічні, амінь!

Андрій Качор

Д-Р ОСИП ОЛЕСЬКІВ — БАТЬКО УКРАЇНСЬКОЇ ІМІҐРАЦІЇ ДО КАНАДИ

II.

Два місяці Олеськів з Дорундяком мандрували по Канаді. Вернувшися до Львова, Олеськів зараз же заініціював окрему конференцію, яка відбулася 14-го листопада 1895 року у Львові з провідними діячами Галичини. Після звітування Олеськова та по довшій дискусії створено у Львові окремий Комітет Допомоги Еміґрантам. Головою цього комітету обрано інж. Василя Нагірного, основоположника відомої „Народної Торгівлі" та активного організатора багатьох інших установ у Львові. Членами комітету обрано д-ра Костя Левицького, Вячеслава Будзиновського, Осипа Маркова, д-ра Л. Рожанківського, о. Степана Качалу і о. О. Стефановича.

У грудні 1895 року Олеськів написав другу книжечку, на 66 сторінок, про Канаду п. з. „О еміґрації", а видало її Т-во ім. М. Качковського з призначенням для Лемківщини. Рівночасно він подбав цю інформацію про Канаду подати ще додатково польською мовою, для тих селян, що не вміли читати українською мовою, бо в Західній Галичині її не вчили, п. з. „Рольніцтво за оцеанем". Цю брошуру на 48 сторінок видав власним коштом.

З кореспонденції Олеськова, яка знаходиться в іміґраційних архівах Канади, знаємо, що він листувався з такими провідними діячами Канади, як Чарлс Таппер, Г. Г. Смит, Т. Мейн Дейлі, Сер Ґю, Джан Мекдоналд, Лорд Страткона, Клифорд Сифтон і що уряд Канади респектував його поради і вимоги. Він добився окремої урядової опіки над поселенцями з України. З його ініціятиви уряд Канади призначив окремого урядовця для українських іміґрантів у центрі переселенського руху, яким був Вінніпеґ. Тим першим урядовцем був Кирило Геник-Березовський (1867—1925), який прибув до Канади в 1896 році з Березова, повіт Коломия. Він мав закінчену середню освіту і один рік правничих студій. Вдачею був дуже привітний, для людей услужний і тому люди його любили та радо слухали його порад. Цю свою працю він виконував в 1897—1911 роках до часу, коли уряд Канади ліквідував цю позицію, бо справа іміґрації до Канади була вже наладнана урядом.

Окремо треба відзначити дуже прихильну настанову до українських поселенців міністра внутрішніх справ Кліфорда Сифтона. Він навіть хотів д-ра Олеськова спровадити на постійне перебування до Канади, щоб віддати йому нагляд над усіма українськими поселенцями в Канаді. Олеськів відмовився від такої „посади", але 4-го січня 1898 року поїхав до Лондону, щоб цю справу обговорити з лордом Страткоком. По кількох зустрічах з лордом, він погодився далі співпрацювати з канадським урядом, за окремою підписаною умовою, а саме бути промотором іміґрації українців до Канади, головно з Галичини і Буковини, а уряд Канади повертатиме його кошти (за три роки цієї праці в 1898—1900 роках, Олеськів отримав, як подає В. Кисілевський з архівних матеріялів, 5,745.59 долярів.

Коли українська еміґрація до Канади була вже добре наладнана, Олеськів покидає Львів, де мав змогу багато часу і праці присвятити цій проблемі, і переноситься в 1900 році до Сокаля, щоб перебрати управу Учительської Семінарії та трохи відпочити. Одначе в Сокалі доля не була для нього ласкава. Там померла йому дружина, а незадовго після її смерти і він захворів та несподівано для всіх, що його знали, нагло помер 18-го жовтня 1903 року на 43-му році життя, у самому розквіті сил і знання.

Українська громада оцінила його заслуги для свого народу, а зокрема для українських поселенців у Канаді, справила йому величавий похорон, спроваджуючи його тлінні останки зі Сокаля до Львова і похоронила на Личаківському цвинтарі, де спочиває багато визначних синів і доньок Західної України.

* * *

Згадуючи д-ра Осипа Олеськова, варта сказати ще кілька слів про саму іміґрацію українців до Канади. Засадничо було три етапи цієї іміґрації.

Перший етап в 1891—1914 роках. Він охоплював майже виключно селянську масу з Галичини і Буковини. Цих перших іміґрантів скеровували до Вінніпеґу. Тут кожному призначували місце поселення і за оплатою 10 долярів (часто і без оплати) поселенець отримував 160 акрів землі (113 морґів), т. зв. „гомстед". Цю землю, переважно лісисту, треба було вичистити і загосподарити. Це була дуже мозольна праця, але українські поселенці всі труднощі перебороли і опанували великі простори Манітоби, Саскачевану та Альберти. Щобільше, вони, як тільки трохи загосподарилися, почали будову церков, шкіл і творити перші українські організації. У цьому етапі українська іміґрація збільшалася досить повільно і тоді осягнула коло 100,000 осіб.

Другий етап іміґрації до Канади розпочався десь у 1923 році, після закінчення Першої світової війни і тягнувся до 1939 року, до Другої світової війни. Це були люди різної освіти. Багато з них із середньою, або високою освітою, колишні старшини, підстаршини і стрільці українських армій, а також свідомий елемент з-під польської окупації. Ця іміґрація приспішила розвиток українського релігійного, громадського і політичного життя, включно із заснуванням Комітету Українців Канади в 1940 році та двох митрополій, Української Католицької, Української Православної Церков.

Третій етап — це іміґрація після Другої світової війни. Люди з усіх закутків української землі, різної освіти, різних фахів, багато фахової інтеліґенції. Ця іміґрація, майже поголовно, поселилася по різних містах Канади. Вона відразу включилася в організаційне життя, створене попередніми іміґраціями, а також створила багато нових організацій, товариств і господарських підприємств, а головно розбудувала українську кредитову кооперацію.

(Закінчення на стор. 3)

У ДАЛЕКОСХІДНЬОМУ МІСТІ Владивостоці через брак харчів перестали годувати звірів у зоопарку. У висліді тигр, який не їв п'ять днів, вирвався з клітки і з'їв працівницю зоопарку. Відтак її чоловік у стані афектації застрілив цього тигра, а про всяк випадок ще одного, і також ведмедя.

Д-р Осип Олеськів...

(Закінчення зі стор. 2)

Д-р Осип Олеськів

Статистичний довідник з 1961 року показує, що українці в тому часі, на 21-ох різних національних груп, займали шосте місце (після французів, англійців, шотландів, ірляндців і німців) і було їх 473,337 осіб, або 2,6 відс. населення Канади.

У 1981 році число українців у Канаді переступило 750,000 осіб, а тепер, як твердить Комісія Століття при КУК, українців-канадців є коло 1,000.000.

* * *

Ця скромна згадка про д-ра Осипа Олеськова, написана на основі „Історії поселення українців у Канаді — Юліяна Стецишина, „Історії українців Канади" — д-ра Михайла Марунчака, „Українці в Канаді, їх розвиток і досягнення" — Івана Теслі і Павла Юзика та Енциклопедії Українознавства, хай буде виявом нашої вдячности за його велику і безкорисну працю для українського поселення в Канаді, про яку загал нашої громади, на жаль, знає дуже мало. Збережім назавжди це славне його ім'я для наших дальших поколінь.

Перспективи...

(Закінчення зі стор. 2)

вір'я між країнами набирає ще більшої ваги від політичного недовір'я, спрямованого в сторону Москви і Єльцина. Незважаючи на заперечення, Росія гратиме передову ролю в СНД. Цей напрям посилиться з ростом тоталітарних течій у російській політиці. Співпраця у СНД буде далі напружена постійним змаганням України на шляху до повної незалежности. Тим самим економічні невдачі загостюватимуть конфлікти між членами СНД.

Існує загальна думка не тільки між українськими державними діячами, а також на Заході, що СНД не триватиме дуже довго. ЗСА, за словами їх державного секретаря, готові співпрацювати з кожною з колишніх республік окремо. Якість цієї співпраці залежатиме від того, як вони пристосують до життя демократію і вільний ринок.

Течії, які роз'єднують є такі сильні, що СНД не буде спроможне створити серйозну спільну економічну політику на майбутнє. Навпаки, кожна з держав продовжуватиме свою специфічну економічну політику, з власними грошима, різними видами ринкових відносин і практикуватиме протекціоналізм.

Україна, на думку американських фахівців, має природні багатства і агресивних провідників, здібних нав'язувати ділові договори з Заходом і втішатися економічним ростом. Майбутність інших колишніх республік не така певна — їх доля незавидна.

ЗАКЛИК

КАРПАТСЬКОГО СОЮЗУ В СПРАВІ БУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА Т. ШЕВЧЕНКА В УЖГОРОДІ

Карпатський Союз отримав від Товариства Української Мови ім. Т. Шевченка „Просвіта", Закарпатський відділ, 294000, Ужгород, пл. Радянська, 3, наступного листа, за підписом голови ТУМ П. Чучки і голови виконкому ТУМ Ю. Керекеша, з проханням допомогти пожертвими на будову пам'ятника Т. Шевченкові в Ужгороді.

Закарпаття, — невід'ємна частина державної території України, поділяє сьогодні долю й недолю в злуці з цілим українським народом. Пам'ятник Т. Шевченка в Ужгороді є не тільки справою культурної, але й політичної потреби. Протягом останніх кілька років проявились на Закарпатті промадярські і чехословацькі політичні рухи, які у своїх висновках наголошують приєднання українського Закарпаття до своїх держав. Їхньою метою є не допустити українську державу через Карпати до Центральної Европи. Колись таку політику проводила Австро-Угорщина супроти царської Росії. Була це політика двох агресивних імперій. Сьогодні приходить через Карпати до Центральної Европи український господар, відвічний власник території, яка силою історичного розвитку була окупована довгими віками чужими державами.

Мадяри в справі пам'ятника нас випередили, бо в Ужгороді вже стоїть пам'ятник їхнього національного поета Петефія. За доби Австро-Угорщини Петефій був оборонцем прав мадярів, а для нас джерелом мадяризації-денаціоналізації. Після упадку Австро-Угорщини до нас заговорили наші поети — А. Духнович із своїм „Я русин був, єсьм і буду", Павлович, поет Маковиці, а за ними з далекого Києва Т. Шевченко з „Борітеся, поборете, Вам Бог помагає..." та „В своїй хаті, своя правда і сила і воля", яких народ читав і правильно зрозумів.

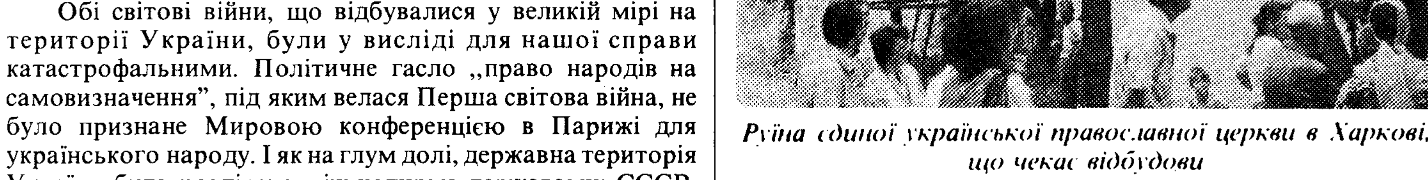
Обі світові війни, що вибувалися у великій мірі на території України, були у висліді для нашої справи катастрофальними. Політичне гасло „право народів на самовизначення", під яким велася Перша світова війна, не було признане Мировою конференцією в Парижі для українського народу. І як на глум долі, держава території України була розділена між чотирма державами: СССР, Польщею, ЧСР й Румунією. Треба було чекати понад 70 літ, щоби не тільки „Кобзар" Шевченка, але і його пам'ятник міг дістатися до Срібної Землі. Недавно наша преса оголосила, що пам'ятник приходить до Львова. Силою родинної послідовности до слова і діла зголошується Ужгород. Соборно-державна справа вимагає вияву і в ділянці національного чи культурного життя. Одним з таких виявів і є пам'ятник Т. Шевченка в княжому Ужгороді.

Дорогі земляки й прихильники: пам'ятник Т. Шевченка в столичному Ужгороді є справою нашої совісти. Не допустім, щоби історія засудила нас, що наше покоління не зрозуміло добу, в якій жило. Звертаємось з просьбою до кожного з вас доложити свою цеглину до великого діла, увіковічнення пробудителя України в нашому Ужгороді. Пожертви просимо слати на адресу: Carpatnian Alliance, Inc., P. O. Box 567, Cooper Station, New York, N. Y. 10003.

Д-р Шандор, колишній Представник Уряду Карпатської України в Празі.
Інж. М. Шпонтак, голова Карпатського Союзу
Н. Канюга, секретар Карпатського Союзу

„Українському Харкову..."

(Закінчення зі стор. 1)

Руїна єдиної української православної церкви в Харкові, що чекає відбудови

є Синсиннаті, а в Німеччині Нюрнберґ, але на жаль обидва ті „братні" міста допомагають російському Харкову, а не зважають на українське його населення та його потреби.

Проф. Ю. Шевельов звертає увагу на те, що заснована, а радше відновлена, УАПЦ має свою єдину церкву на Лівобережжі в повній руїні і треба її всеціло відбудувати. Комітет „Друзів Харкова" старається тепер цю церкву зв'язати із Братством св. Володимира в Торонто, щоб від них дістати допомогу. Але проф. Ю. Шевельов показує нам листу потреб церкви виготовлену парохом о. Віктором Маринчаком і на цій листі бачимо дослівно все — від чаші та дискоса до богослужних книг включно.

Інша інституція, яка вимагає конечної допомоги, це недавно заснований але дуже цікавий Літературний Музей, яким відають самі жінки і тримають на своїх плечах цю рідкісну установу, яка збирає історію переслідуваних українських письменників.

Існує у Харкові також Театральний Музей, в якому зібралося доволі багато матеріялів про українські театри в Харкові, а особливо про славний „Березіль" під керівництвом Леся Курбаса.

Але допомоги потребують не лише ці культурні установи, а також харитативні. Ось існує, як довідуємося від „Друзів Харкова", Будинок Дитини при вулиці Рибалки, в якому бракує всього, а вже, зокрема, одягу для дітей, що там живуть.

Однак наші друзі Харкова, а особливо проф. Ю. Шевельов підкреслює, що для них найважливішим є піднести українське культурне життя в тому так дуже індустріяльному місті, тому вони будуть в тому напрямі найбільше працювати, хоча бажають відшукати всіх, хто сприяє збудженні українських почувань та по змозі їм допомагати.

Із культурних задумів у майбутньому наші гості підкреслюють два: музичний конкурс на твір із темою голоду, якого проголошення буде в Харкові ,а який уфундував М. Коць і запрошення до участи в щорічній науковій конференції Іллинойського університету в Урбані, яка вже виробила собі ім'я як річний з'їзд найкращих українистів. Минулого року, розповідає проф. Ю. Шевельов, один із україністів Харкова проф. Ігор Муравцев був учасником, а на цей рік роблять заходи, щоб приїхали принайменше три, і вже вислано до Харкова відповідні запрошення.

На всі ці культурні та харитативні заходи потрібно фінансової допомоги і наші гості її шукають у людей доброї волі. Вони інформують, що грошеві датки можна складати на конто УВАН зі зазначенням „Друзі Харкова" у кредитівці „Самопоміч" в Ню Йорку і їх можна відтягати від податку.

Крім того „Друзі Харкова" подають ще окремо адреси Музею Української Літератури, який знаходиться при вул. Фрізе ч. 6, а поштове число Харкова є 310002. Товариство Української Мови ім. Т. Шевченка „Просвіта" знаходиться в Харкові при вул. Сумській ч. 45/8.

Проф. Ю. Шевельов, розповідаючи про ці можливості різнородної допомоги, просить доконче відмітити дві виїмкової відданости Харкову членки їхнього товариства — Валентину Юрченко і Наталію Канюґу, які безкорисно, лише з почувань, ведуть цілу ділянку збірки датків та переписки зв'язаної з цим.

На закінчення нашої розмови питаємося, як довго ці ентузіясти Харкова думають продовжувати свою працю для допомоги українському духові того міста. На це з усміхом відповдає проф. Ю. Шевельов: „Так довго, поки ствердження Міхаїла Ґорбачова, що Харків це ,город русский' не стане абсурдом"

В Україні

(Закінчення зі стор. 1)

ниюється на доляри у відношенні 1:100, то український купон — у відношенні 1:10. Поява українських купонів ще більше знизила вартість карбованця. Вільнюський тижневик „Лєтувос Рітас" („Ранок Литви") пише, що до введення українських купонів, за карбованець у Польщі давали 130 злотих, а нині вартість карбованця впала до 20-50 злотих. Американський доляр у Польщі дуже дорогий. За нього дають 11,500 злотих, а за німецьку марку — 7,100 злотих.

Київ, 11-го січня. На Майдані Незалежности відбувся мітинг, організований членами ще не зареєстрованої організації „Рабочій союз". До організації увійшли близько 70 осіб з числа працівників заводів „Арсенал", „Хімволокно", Дарницького шовкового комбінату та заводу, де виробляються хемічні речовини. Учасники мітинґу протестували проти зниження життєвого рівня громадян, та проти лібералізації цін. Промовці закликали зберегти плянову економіку, єдину союзну армію, підпорядкувати підприємства трудовим колективам. Близько 150 осіб зібралися під червоними прапорами з серпом і молотом та транспарантами з написами російською мовою „Рабочий союз за рабочую власть", „Армия и флот неделимы!" „Пустые прилавки — итог преступного политиканства демократов!", „Депутаты, не принимайте законы, реставрирующие капитализм", „Трудовой Киев и трудовая Москва всегда вместе".

Київ, 11-го січня. — На Майдані перед Республіканським стадіоном відбувся мітинґ, організований Українською Національною Асамблеєю. Головною темою мітинга була підтримка військової політики Уряду України та захист споживчого ринку України. Мітинг відкрив голова київського осередку Української Національної Самооборони Сергій Гринчук. Під червоно-чорним прапором і гаслами „Незалежність України не може бути без усіх атрибутів держави" і „Росія не лізь в українські справи" зібралося майже півтори тисячі осіб. Виступили голова УНА Анатолій Лупиніч та голова пресцентру УНА Славко Артеменко.

Леґенди...

(Закінчення зі стор. 2)

і атмосферу написаного та створив спільно з автором гармонійну мистецьку цілість.

Зовнішня сторінка видання охайна, друк читабельний, репродукція дереворізів бездоганна. Шкода, що впорядники не дали змісту леґенд, на двох останніх сторінках було місце.

Треба висловити признання й скласти подяку ініціяторам видання, зокрема підкреслити жест меценатки Марії Крижанівської, яка взяла на себе труд покрити кошти видання. Варто, щоб за її прикладом пішли інші громадяни, бо майбутнє України залежне не лише від матеріяльних дібр, але й від духовно-моральних, зокрема друкованого мистецького слова, яке формує ментальність, національну свідомість та здоровий патріотизм поколінь.

Ціна книжки 5 дол, з пересилкою. Замовляти: AR-KA", 2282 Bloor St. West, Toronto, Ont. [illegible] Canada.

Володимир Барагура

ПРИВІТ

Ми, українські наукові та професійні установи у діяспорі, щиро вітаємо відновлення Києво-Могилянської Академії як модерного університету і бажаємо йому успіхів у реалізації його доленосних завдань. Дай Боже, щоб в недалекому майбутньому він став чи то українською Сорбоною, чи українським Оксфордом.

Ми теж вітаємо його першого ректора, д-ра Вячеслава Брюховецького, і бажаємо йому сили і творчої наснаги йти слідами таких видатних ректорів Києво-Могилянської Академії як Інокентій Гізель, Йоасаф Кроковський та Лазар Баранович. І ще, дай Боже, щоб із стін цього старинного, а зразом і сучасного університету знову вийшли нові Сковороди, Максимовичі та Мазепи.

Михайло Борецький,
за Українську Вільну Академію Наук

Любомир Винар,
за Українське Історичне Т-во та Міжнародну Наукову Асоціяцію ім. Михайла Грушевського

Василь Омельченко,
за Наукову Раду при СКВУ

Лариса Онишкевич,
та Леонід Рудницький,
за Наукове Товариство ім. Шевченка

Михайло Пап,
за Американську Асоціяцію Українських Університетських Професорів

Іван Фізер,
за Американську Асоціяцію Українистів

Дмитро Штогрин,
за Українську Дослідчу Програму при Іллинойському університеті

Українська мистецька галерія у Ніяґара Фоллс

Подвижники українського мистецтва св. п. Микола і Оля Колянківські побудували в 1970 році в Ніяґара Фоллс за проектом архітекта Родослава Жука гарний мурований будинок, де примістили унікальну збірку українського мистецтва.

Галерія має 13.500 кв. стіп площі і п'ять поверхів. На найвищому знаходиться мешкання для директора, бібліотека і архів, але стіни служать експозиції мистецьких творів.

Весь четвертий поверх займає серія зі 160 картин „Страстей Христових" Василя Курилика. Третій поверх приміщує фрескову композицію Курилика „Український Піонер", велику колекцію картин „Красивди України", виставку книжок В. Курилика і сувенірний відділ. На другому поверсі знаходиться заля малюнків „Сотворення світу" Павла Кікавки, велика виставкова заля праць різних мистців і куток, присвячений українським писанкам. Найнижчий поверх у підвалі зі стінами, на 20 стіп високими, містить біля 40 творів малярки і графіка Аліції Шуоерт-Ольшевської. Галерія має велику збірку, понад 50 творів Миколи Кричевського, понад 20 творів визначного мистця України Миколи Глущенка, біля сотні творів Леона Урбанеса та сотні картин українських і неукраїнських мистців. Унікальною є колекція портретів творців галерії роботи різних українських мистців, а безцінною є оригінальна чудотворна ікона Охтирської Богоматері. Має галерія велику збірку скульптури, бібліотеку фільмів, прозірок і магнітофонних записів.

Галерія видала цінний альбом Василя Курилика „Страсті Христові" з 160 кольоровими репродукціями та „Український Піонер", якого репродукції появилися тепер на поштових значках Канади в 100-літню річницю поселення українців на канадській землі.

Зі смертю засновників Миколи і Олі Колянківських мистецька галерія у Ніяґара Фоллс перестала бути приватною власністю. Світлої пам'яті Оля Колянківська записала у своєму заповіті будинок і все мистецьке майно на Корпорацію „Страстей Христових" Василя Курилика, яка є неприбутковою організацією з податковим звільненням. Виконавцем волі покійної є о. д-р Роман Данилюк з Торонто, який з радою директорів музею мають забезпечити дальше існування мистецької галерії у Ніяґара Фоллс.

За час свого існування наша галерія у Ніяґара Фоллс стала своєрідною амбасадою українського мистецтва. Через її пороги перейшло понад 50 тисяч відвідувачів, серед них визначних особистостей церковного, політичного, наукового і мистецького світу. Студенти високих шкіл і шкільна молодь зі своїми вчителями були численними гостями галерії. Не бракувало там і наших земляків з України і діяспори. Голоси їхнього захоплення записані в книзі відвідувачів галерії. Багато канадців і американців довідалися тут про країну своїх батьків та признались до свого коріння.

Мистецька галерія у Ніяґара Фоллс — це гордість усіх українців. Її мусимо втримати за всяку ціну. Пам'ятаймо, що ніяка мистецька інституція не може існувати без матеріяльної підтримки уряду і громадянства.

Дуже можливо, що уряд вільної України в недалекому майбутньому допоможе нашій галерії, але покищо мусимо рахувати на власні сили.

Віримо, що допоможе наша патріотична українська громада ЗСА і в Канаді.

Пожертви, які можна відтягати від доходового податку, просимо висилати на адресу: Niagara Falls Art Gallery, William Kurelek Collection, 8058 Oakwood Dr., R. R. 2, Niagara falls, Ont. Canada L2E 6S5.

Н. Н.

НЕПРАВИЛЬНА ДАТА

У восьмому числі „Свободи" з датою 14-го січня 1992 року помилково подано дату 14-го грудня 1992 українською мовою, а має бути 14-го січня 1992 року. У новинці про виступи хору „Думка" з концертами колядок слід виправити, що концерт у катедрі св. Володимира в Ню Йорку відбувся в неділю, 12-го січня ц.р.

Св. п. пастор А. Роббінс

29-го жовтня 1991 року в Менло Парку, Каліф., відійшов у вічність пастор Антоній Роббінс (Заборовець). Народився покійний в селі Кустинь коло Рівного на Україні, в родині землевласників. Мав двох братів і двоє сестер. З ранніх літ любив книжки, студії, школу, любив вчитися. В кожній клясі був найліпшим учнем. Але найбільше любив і розумів природу, землю, садок, городництво. Ця його любов залишилась у нього до кінця його життя.

Мати Антонія була дуже віруючою людиною, належала до Євангельсько-Реформованої Церкви в Україні. Будучи під глибоким впливом вчення Церкви, по закінченню середньої освіти Антоній вступив до Теологічної Семінарії в Німеччині, яку закінчив і був висвячений на пастора цієї Церкви. Повернувшись на Волинь з ентузіязмом розпочав пастирську діяльність серед свого народу. Робота йшла з великим успіхом. Громади росли, поставали нові. В 1938 році Римо-Католицька Церква примусила його залишити землі Волині і виїхати до Львова.

В 1939 році коли совєтська армія зайняла Західню Україну, Антоній повернувся на Волинь, але був зразу заарештований. Совєтська влада була особливо ворожо наставлена до протестантських церков, вважаючи їх пропагаторами західних впливів. Одначе репресії не захитали пастора Антонія. Його глибока віра помагала йому все перенести. Численні петиції до влади від різних людей, які його знали роками, любили і поважали, привели до його звільнення саме напередодні війни 1941 року. Коли німецькі війська окупували Україну, знову він був заарештований, на цей раз гестапо, та звинувачений в переховуванні партизан.

Після тяжких чотирьох місяців в ґестапівській тюрмі, пастор Антоній був звільнений — знову таки за безконечними петиціями і проханнями його німецьких прихожан, які його дуже поважали. Своєю любов'ю і піклуванням про інших, своєю молодою, надхненною духовністю він викликував найкращі почуття і відгуки у всіх людей, з якими зустрічався.

В 1943 році, коли Червона армія знову верталась на Україну, разом з мільйонами інших втікачів, пастор Антоній залишив рідний край. При кінці війни він замешкав коло Бреґенцу, Австрія, де продовжував обслуговувати духовні потреби українців в Австрії і в Німеччині. Також проповідував в німецьких церквах.

Восени 1948 року, за старанням Канадської Пресбитеріянської Церкви, пастор Тоббінс прибув до Торонто, Канада. Тут він зустрів свою майбутню дружину Олену, два роки пізніше вони одружилися.

В Торонто пастор Антоній продовжував проповідувати Слово Боже в Українській Євангельсько-Реформованій Церкві до 1954 року, а потім переїхав до Сакраменто, Каліфорнія. Отримавши ліцензію контрактора в 1963 році переїхав з родиною до Менло Парку, Каліфорнія, де працював до 1973 року, коли пішов на пенсію.

Одначе все вище наведене не дає повної характеристики покійного. Пастор Антоній передусім був дуже скромною, безпретенсійною людиною. Все його ставлення до життя і до людей, його ніжна, любляча, висока духовність окреслювали його як непересічну індивідуальність. Він був з натури досліджуючою людиною, годинами кожний день студіював книжки, особливо Біблію, читаючи, роздумуючи, філософуючи. Він не тільки проповідував Слово Боже, але жив згідно з його вченням — в любові, милосердї, вирозумінні. Він завжди мав добре слово для кожного, і люди це відчували. Якщо його треба було б описати одним словом, то таким словом має бути лагідність. Він любив життя і любив людей. Його любили і поважали всі, хто його знав. Він був людиною-християнином.

Покійний поважав всі Християнські Церкви, особливо Українську Православну Церкву як національну церкву українського народу. В глибині свого серця він завжди був місіонером Слова Божого Української Євангельсько-Реформованої Церкви. Він хотів, щоб його саме таким пам'ятали. Але ми будемо його пам'ятати також як добру, люблячу і ніжну Людину, життя якої торкнулось багатьох інших і робило їх кращими, добрішими людьми, наближало їх до Бога, збагачуючи і зміцнюючи їх духовно в найтяжчих обставинах. Він був палким українським патріотом, глибоко уболіваючи над долею свого народу. Цей патріотизм він передав своїй дружині Олені.

Кілька тижнів тому насильницька смерть мами його дружини жорстоко вдерлася в їхній дім. Цей злочин вразив його настільки, що він не міг цього пережити. В ту саму ніч, 9-го жовтня, пастор Антоній мав серцевий удар, а 29-го жовтня його не стало.

Залишив свою дружину в невимовнім горі. Лише віра, що вона буде разом з ним назавжди в вічності, підтримує її духовно. Пастор Антоній був людиною, про яку можна сказати „Він був дитиною Бога, якого Всевишній забрав до Себе." Його чистий, світлий образ буде завжди жити в наших серцях.

Олена Роббінс

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 2-го ЛЮТОГО 1992 р.

Чикаґо, Ілл. Річні загальні збори 399-го Відд. УНС Т-ва „Леви" о год. 12:30 по пол. в домівці „Левів" при 2353 W. Chicago Ave. По зборах перекуска. Членів Відділу просимо про численну участь. За Управу: Я. Баторсфальви, гол., Р. Б. Припхан, фін. секр.

„Яра" ставить „Вибух"

Група акторів „Яри".

Запальна атмосфера Києва під час подорожі мистецької групи „Яра" минулого літа спонукала створити нове експериментальне дійство „Вибуху", що розглядає удар технологічної катастрофи на життя окремих осіб. Вірляна Ткач є режисером п'єси, до якої увійшов матеріял, що вона написала і зібрала з Вандою Фипс. Документальний матеріял про нуклеарний випадок у Чорнобилі та наукові дані переплетені з німецькою експресіоністичною драмою з 1919 року („Газ І" Георга Кайзера), новою американською поезією і сучасною українською поезією в перекладі на англійську. „Яра" представить „Вибухи" в театрі Ля Мама в Ню Йорку від 3-го до 19-го січня 1992 року.

Дійство „Вибуху" представляє катастрофічне лихо, що спонукує нас запитатися: чи мусимо відбудувати мануле, що привело до катастрофи, чи можливо уявити та створити новий спосіб життя? П'єса включає поезію таких авторів, як Ален Ґінсберг, Ен Валдман, Стівен Тейлор, Вікторія Шулц, Ванда Фипс, Богдан Бойчук, Наталка Білоцерківець, Ігор Ліберда і Вірляна Ткач. появляються уривки з документальної повісти Юрія Щербака „Чорнобиль". Представлення ведеться по англійськи з фрагментами поезії в українській мові. У виставу входить теж музика, скомпонована та виконана Романом Гурком, і хореографія Джун Андерсон.

Вірляна Ткач є мистецьким керівником мистецької групи „Яра", що творить театр, який досліджує ідеї і культури Сходу. Минулорічної осени вона ставила дуже успішну прем'єру „Яри" в Ля Мама, „Світло зі Сходу", що досліджувала працю Леся Курбаса, українського театрального режисера у 1920-их роках, який мріяв створити новий стів на сцені. Літом члени „Яри" їздили до Києва, де разом з українськими акторами створили нову двомовну версію дійства. Попередньо В. Ткач ставила у Ля Мама Ірединського „Вівтар самому собі" і Тіна Хуареза „Три місяці з американськими індіянами".

Ванда Фипс одержала цього року стипендію від Нюйоркської Фундації поезії. Вона співпрацювала з В. Ткач у багатьох перекладах з української,включно з поезією Павла Тичини, яка ввійшла у „Світло зі Сходу". Їхній переклад вірша „Травень" Наталки Білоцерківець появився у поточному числі „Агні", журналі, що його видає Бостонський Університет. Роман Гурко, що теж написав музику до „Світла зі Сходу", працює для Канадської Опери в Торонто. Джун Андерсон провадить свою власну танцювальну групу від 1981 року.

Оформлення сцени і світла створив Ватоку Уено, який одержав цьогорічну стипендію Дизайну від НЕА/ТСҐ. Керон Ан Пеллетіє оформила костюми. Уено, Пеллетіє і композитор Гурко співпрацювали з Ткач і Фипс у „Світлі зі Сходу" минулого року. Актори в п'єсі: Річарда Ейбрамс, Кендейс Дасн Леверет, Ралф Б. Пеня, Джерфі Рікетс, Шон Раннет, Дон Акемі Сайто, Джеф Шуґармен та Ольга Шуган, яка представляє вірш „Травень" по українськи.

Прем'єра „Вибухів" проходить в Експериментальнім Театрі Ля Мама, 74 Іст 4-та вулиця, поблизу Другої Аве., в Ню Йорку від 3-го до 19-го січня 1992 р. Вистави по четвергах до неділь о 8 год. веч. Додано недільні матіне о 3 год. по п. 21-го і 19-го січня. Квитки 10-12 дол., телефон каси для інформації і замовлення квитків (212) 475-7710.

о. А. Діткун, ЧСВВ, знову в Бразилії

Як вже було подано в українській пресі, о. Августин Діткун був запрошений до Австралії на місійну діяльність, де він також виголошував доповіді на теми релігійно-національні. В захопленні був о. Діткун від української громади в Австралії, яка порівняно недавня, але гарно зорганізована, з високим духом релігійним і дуже патріотична.

Протягом перебування о. Діткуна в Австралії приїжджали туди різні гості з України: науковці, письменники, діячі Народного Руху. Приглядаючися до активної релігійно-патріотичної діяльности о. Діткуна, вони запросили його до України, де він перебував від 15-го травня до 15-го жовтня 1991 року. Всі витрати, пов'язані з перебуванням нашого гостя в Україні, взяв на себе Рух.

Найголовніші міста, в яких о. Діткун читав лекції, слідуючі: Івано-Франківськ, Калуш, Рогатин, Черче, Коломия, Чернівці, Ужгород, Мукачів, Хуст, Львів і околиці, Стрий, Дрогобич, Борислав, Самбір, Тернопіль, Бережани, Луцьк, Рівне, Київ, Канів, Чернигів, Полтава, Харків, Донецьке, Запоріжжя, Січеслав, Житомир. В багатьох українських селах також дуже зворушливо вітали о. Діткуна. Дня 22-го серпня 1991 року відслужив великий Молебень в київському Соборі Святої Софії.

Вертаючись з України, о. Діткун заїхав до Риму. Тут він перебував п'ять днів і в кожний виступав з трьома доповідями. Великий напис повівав в Римі: „Хай живе вільна Україна!"

Також відвідав о. Діткун Португалію. В Фатімі побіч величезного блакитно-жовтого прапора бачив написи: „Україна вільна — фатімська вервиця побідила".

З Европи о. Августин Діткун відїхав до ЗСА, і перебував тут від 6-го вересня до 6-го листопада 1991 року. Відбув зустрічі з організаціями Пласту і СУМ-у і виголошував доповіді по парафіях. Відвідав о. Діткун також родину мецената українського кобзарства Миколи Чорного, в якої залишилися про цю подію дуже гарні і зворушливі спогади.

Дня 6-го листопада 1991 року о. Августин Діткун повернув до Бразилії. На летовищі у Курітибі вітали його діти в національних строях зі суботньої школи при Хліборобсько-Освітнім Союзі, на чолі з директоркою Євгенією Мазепою, Управа Жіночої Організації, очолена головою Режіною Шпак-Рубінець, представники фольклорної групи „Барвінок" і Товариства Прихильників Української Культури, Сестри Василіянки і парафіянки.

Дня 14-го листопада 1991 року українська громада влаштувала в честь о. Августина Діткуна вечерю в гарнім ресторані, в резиденціональній зоні біля Курітиби. Від української католицької церкви Різдва Божої Матері, де о. Діткун був парохом, були присутні теперішний парох о. Григорій Гунька і о. Валмор Шеремета. Від Хліборобсько-Освітнього Союзу вітав о. Діткуна голова Олександер Реулик, а від Українсько-Бразилійського Клюбу голова Василь Чмир. Вечерею заопікувалася Жіноча Організація.

Дня 15-го листопада о. Діткун від'їхав до Сау Паулу, щоб відвідати українську громаду, де свого часу був парохом, а 20-го листопада відвідав Прудентопіль і околиці. Тепер о. Августина Діткуна призначено парохом в місцевості Ронкадор, на віддалі майже 600 кілометрів від Курітиби, на північний захід. Це є „глухий куток", де нема ні радіовисильні, ні телевізії, ні можливості виступати з доповідями. Це напевно нагорода для о. Діткуна, щоб після такої інтенсивної праці в Україні він там відпочив. Але ми певні, що Україна знову покличе о. Августина Діткуна, щоб він продовжував розпочату працю в ім'я відродження Української Церкви. Господи Йому до-

Д-р Михайло Рубінець

● ДО ВИНАЙМУ ●

●FUNERAL DIRECTORS●